

ERDELYI
MAGYARÁG

Feloldó szerkesztő:
Zágoni Dezső

Független politikai napilap, megjelenik minden nap. Szerkesztő-
ségi órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea
Nagyvárad, Pista Mihai Viteazul (Nagypiac) 4. Telefon: 380.

Ara 2 lej

III. évfolyam 202 sz.

1934 Julius 23

Hétfő

1

Szétrobbantja a Skoda-ügy a nemzeti-parasztpártot?

Mirtó kizárását követelik a nemzeti-parasztpárt tagjai

Maniu maga kérte kihallgatását a Skoda-bizottságtól

București, július 21.

Kétségtelen, hogy a főváros politikai köreit épp úgy mint a nagyközönséget, a folyton változatos Skoda-ügy tartja állandóan izgalomban. A napilapok a legrészletesebben hozzák a Skoda bizottság tárgyalásainak lefolyását és București szenzációkra és lakossága valóban gyönyörködhet a fordulatokban gazdag ügyben.

Mint ismeretes, legutóbb Madgearu nyilatkozata, illetve meggyanúsítása keltezt fel-tűnést, mer Juniánról azt állította, hogy 3 millió leit kapott Skodáértől. Madgearu Mirtó-t is hivatkozott, mint olyanra, aki szintén tudott Junian megvesztegetéséről, azon-

ban Mirtó kihallgatása során

nem igen igazolta Madgearu rágalma-
it. Ez a vallomás természetesen nagy izgal-
mat keltett a nemzeti-parasztpártban is
mert bizony furcsa színben tűnik fel az,
hogy két volt miniszter ugyanazon kormány
tagjai, nem nagyon sietnek egymás védel-
mére. A következmények máris napvilágot
láttak mert a nemzeti-parasztpárt tagjai
azt követelik, hogy Mirtót a Skoda ügyben
tejt vallomásaért törölni kell a párt tagjai
sorából. De Madgearu sem hallgat és kijelen-
tetette, hogyha a Junian ügyben nem szolgál-
tatnak elégtételt, akkor levonja a konzekven-
ciákat és ő lép ki a pártból.

A nemzeti-parasztpárt elnöke bizony
igen komoly dilemma előtt áll s igen nehéz
a helyzete. Ismerve azonban Mihalache nyu-
godt és megfontolt természetét, biznak ab-
ban hogy Mihalache ahogy a fővárosba ér-
kezik, megkezdi a békétlenkedők kibékíté-
sét és pártjában a rendesinálás nehéz mun-
káját.

A Skoda-ügy legújabb fordulata az,
hogy Maniu Gyula beadványt intézett a
Skoda-bizottsághoz, melyet arra kér, hogy
őt is hallgassák ki. A bizottság Maniu ki-
hallgatását elrendelte és tárgyalási napnak
a hét csütörtökét tűzte ki.

Vakmerőrablótámadás a fővárosban

**Egy kereskedő bátranszembeszállt a rablók-
kal akik közül egyet a rendőrség elfogott**

București, július 21.

Ma éjjel 2 órakor a Str. Motilor 11. sz.
házba ismeretlen tettesek betörték Crisma-
riu György kereskedő lakásába. Crismariu
nem ijedt meg, hanem felvette a harcot a
rablók-
kal. Természetesen a harc egyenlő-
len voltánál fogva Crismariu nem a legked-

vezőbb helyzetben volt amennyiben súlyos
sebesüléseket szenvedett. Viszont azt elérte,
hogy a rablók eredménytelenül távoztak. A
rendőrségnek még az éjszaka folyamán siker-
ült tartóztatnia az egyik rablót, aki elárul-
ta társai nevét. A nyomozó hatóságok most
lázasan kutatnak a főbbi rablók után.

József főherceg kisajátított birtokaiért perli Romániát

**Romániát Paul Boncour, József főherceget
dr Gajzágó védi**

Páris, július 21.

A román-magyar vegyesbíró-ság péte-
ken tartotta ülését József főherceg Romá-
niában levő birtokai kérdésében, melyeket a
román államkincstár kisajátított. József fő-
herceg 60 millió francia frank értékű kártér-
ítési keresetet indított a román állam ellen.
A vegyes bizottság előtt Paul Boncour volt

francia külügyminiszter képviselte Romániát
míg Gajzágó László magyar meghatalma-
zott miniszter követ képviselte József fő-
herceget. A tárgyalás során Paul Boncour
először illetékességi kifogást emelt majd
tagadásba vette a követelés jogosságát. Paul
Boncour szerint a trianoni békeszerződés vi-
lágoosan kimondja hogy a Habsburg vagyon

állami vagyonnak tekinthető és ezért Romá-
nia jogosan vette birtokába József főherceg
erdélyi birtokait.

Gajzágó László ezzel szemben azt ma-
gyarázta, hogy a József főherceg féle va-
gyon nem volt állami birtoknak tekinthető,
mert magánvagyon jellegével bírt. Megállá-
pitja, hogy a trianoni békeszerződés francia
és angol szövege között eltérés mutatkozik.
Az angol szövegből tisztán kivehető — mon-
dotta Gajzágó követ — hogy a Habsburg-
ház tagjainak magánbirtoka nem eshetik ki-
sajátítás alá.

Paul Boncour ezt az álláspontot végül el-
fogadta, de hangoztatta, hogy a békeszerző-
dés szövege szerint ha a vagyon
nem is lehet elkobozni, a megtorlás elve
alapján azonban meg van rá a jogcim, mert
a Habsburg család okozta a világháborút és
ezért a vétkéért a Habsburg ház minden tag-
ja elvesztette jogcímét vagyonára.

A bíróság először az illetékességi kifo-
gással foglalkozott és úgy döntött hogy
illetékesnek mondja ki magát. Kimondta
azt is, hogy az érdemi tárgyalás céljára, új
hatánapot tűz ki.

Kémkedés Jasiban

Jasi, július 21.

Nagyszabású kémkedést leplezett le a
jasii rendőrség. A kémkedés amely behá-
lózta Románia majdnem minden nagyobb
városát, a Szovjet részére történt.

Lapunk mai száma 8 oldal, ára 2 lej

Akik Hitler gyilkosnak nevezték

Tömeges letartóztatások Németországban

Berlin, július 21.

Csütörtökön délután hivatalos jelentés számolt be arról, hogy a birodalmi kormány rendeletére eltávolították a hitlerifjúság éléről a szélsőbaloldali érzelmeiről ismert Stabel dr.-t, ki a birodalmi hitlerifjúság szervezeteinek ugynevezett főellenőre volt, ugyan- csak menesztették Zahringer dr. mérnököt is, aki a hitlerifjúság ugynevezett szellemi munkatervének volt a vezetője. A hitlerifjúság kebelében dúló egyenetlenség megszűntetésére azonban már rendeleteket is hoztak. Egy például megtiltotta az utóbbi időben igen kedvelt divattá vált nyilvános diáksapkák elégetését is, továbbá megtiltotta a hitlerifjúság lapjainak, hogy a jövőben külpolitikával foglalkozzanak.

Hitler kancellár tegnap Sossenben meglátogatta az ottani kilences számú lovassere- det. Itt Blomberg tábornok hadügyminis- ter és hadseregfelügyelő fogadta, ki beszé- det mondott. A tábornok többek közt kijelentette, hogy a kancellár mindig számíthat a Reichslehrre, amint hogy a Reichswer is mindig számolni fog a kancellár jóindulatá- val. A nürnbergi lapok írják, hogy a nürnbergi redőrség jelentést adott ki, mely sze- rint az utolsó hét folyamán összesen negy- venhét személyt voltak kénytelenek letartó- zatni, mert elítélőleg nyilatkoztak Hitlerrel, akit közönséges gyilkosnak neveztek, mert egykori barátait nem álitotta rendes bírósá- g elé, hanem egyszerűen agyonlővette őket.

A szociáldemokrata szervezetek

30 vagon fegyvert csempésztek be Ausztriába

Bécs, július 21.

Beavatott politikai körök határozottan állítják, hogy az osztrák szövetségi kormány határozott hangú és rendkívül súlyos büntetést kilátásba helyező rendelkezése ellenére az osztrák nemzeti szociálisták rende- letet kaptak pártjuk vezetésétől, hogy ne tegyenek eleget a kormány rende- tének és ne szolgáltatassák be a tulajdo- nokban levő robbanó anyagokat.

Ezzel kapcsolatban, mint a kiszivárgott hírek elárulják, a beszállított robbanó anyagok mennyisége igen csekély.

A "Neuigkeits-Weltblatt" című lap szenzációt keltő tudósítást közöl az osztrák szociáldemokraták működéséről. A lap szerint a szociáldemokrata szervezetek egekben 30 vagon fegyvert csempész- tek be az utóbbi időben Ausztria terü- letére és a fegyvereket kiosztották az osztrák munkásság között.

A szociáldemokrata szakszervezetek sorai- ban állítólag kiadták a jelszót, hogy ez év végéig ki kell törni a munkásforradalomnak.

Ausztriában, melynek célja a jelenlegi kor- mány és rendszer megbuktatása.

A lap közli még, hogy az óriási menni- ségű fegyver szállítása a karinthisi szolvé- nek segítségével történt. Az osztrák szo- ciáldemokrata alakulatok ezen kívül állan- dóan jelentékeny pénzbeli segélyben része- sülnék a berni és berlini szakszervezetek részéről.

Minden a pénz

Konfliktus tört ki a CFR. igazgató- sága és a pénzügyminisztérium közt

Bucuresti, július 21.

A közelmúlt napokban súlyos konflik- tus tört ki a pénzügyminisztérium és a Cfr.

igazgatósága között. A konfliktus oka, hogy a pénzügyminisztérium nem tartotta be a CFR-rel szembeni kötelezettségeit. A CFR ugyanis a különböző hivatalok számára esz- közölt szállításokból kifolyólag 700 millió leit követel a pénzügyminisztériumtól. E- n kívül különböző ingyenes és mérsékelt a- szállításokból eredő követelése körülbelül 7 milliárdra rug. Végül a postaigazgatóság tar- tozása az elmúlt négy év során 822 millió leire emelkedett, amiből mindössze 11 mil- liót fizettek ki.

Időközben lényegesen csökkentették azokat a szubvenciókat is, melyeket a CFR- nek a költségvetés keretében nyújtani szok- tak úgy, hogy végeredményben a CFR köve- telése az állammal szemben 1 milliárd 423 millió leire rug. A horribilis összeg ki nem fizetése folytán az állami szállítások veszé- lyben vannak, amiről a CFR igazgatósága hi- vatalos átiratban értesítette a pénzügyminis- teriumot.

Ileana főhercegasszonyék Bucurestibe érkeztek

Bucuresti, július 21.

Habsburg Atal főherceg és felesége Ileana főhercegnő ma délből repülőgépes- t fővárosba érkeztek, hogy résztvegyenek Ferdinand király halála évfordulójának gyászmiséjén. A repülőgépet, mint rendesen, most is Antal főherceg vezette.

Tatarescu megérkezett az országba

Elmebeteg az, aki Romániában parancs- uralomról beszél -- mondta a miniszterelnök

Timisoara, július 21.

Tatarescu miniszterelnök külföldi utjá- ról visszatérőben ma délből 12 óra 24 perc- kor ideérkezett. A miniszterelnököt már Nagykikindán várták a batóságok fejei és a város vezetői, valamint az itteni és a bucu- resti sajtó képviselői.

Tatarescu miniszterelnök a lapok mun- katársának nyilatkozatot adott és ennek so- rán a következőket mondotta:

— Párisi tárgyalásaim eredményeiről addig nem nyilatkozhatom, amíg azokról öfelségének nem referálok. Utam eredmé- nyével egyébként minden tekintetben elége- dett vagyok.

A megjelenteknél érdeklődött az iránt, mi újság van itthon, mire közölték vele a Goga kormánybalépéséről elterjedt híreket. A miniszterelnök mosolyogva hallgatta a

"felvilágosítást" azután megjegyezte, ugylá- szik, hogy a rekkenő hőségben az emberek fantáziája élénkebben működik.

Majd pedig a tisztviselő elbocsátások- kal kapcsolatban kijelentette, hogy azok a tisztviselők, akiket törvényesen és a statu- tumoknk megfelelően neveztek ki, azok to- vábbra is hivatalaikban maradnak, úgyhogy különösebb nyugtalanságra nincs ok. Később a parancsuralomról is szó került. Tatarescu emelt hangon jelentette ki, hogy aki Romá- niában parancsuralomról beszél, vagy felelőt- len ember, vagy örült.

Közölte azt is, hogy Chisineu, Cluj és Cernauti után a kormány Timisoarán is tar- tó minisztertanácsot és annak időpontját júli- us 29-be állapították meg.

Aminiszterelnök azzal fejezte be nyilat- kozatát, hogy táviratot kapott a még Paris- ban tartózkodó Slavescu pénzügyminiszter- től, hogy a tárgyalásokat ma este ő is vég- egesen befejezte.

Erdélyi Magyarok

Július 23

Elverte Sziszek környékét a jég

A szőlő és tengeri 60-70 százaléka elpusztult

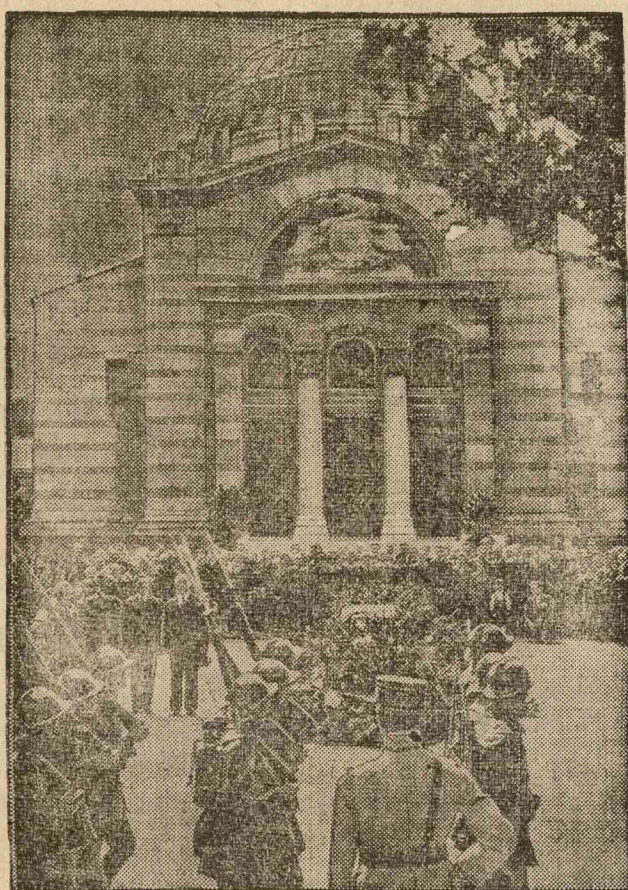
Belgrád, július 21. Jugoszláviában is itéletidő pusztít. A felhőszakadás és a tartós eső következtében a Zombor melletti Szentján községben négy ember vízbe fullt. Sziszek vidékén a jég a szőlő és a kukorica 60-70 százalékát elver-

te. Versecen a Kárász kilépett a medréből s a cserkészek táborát elsodorta. A cserkészek csak nagy erőfeszítések árán menekülhettek el. Pozsonyi jelentések szerint a Csehszlovák árvízveszedelmek megszűntek. A folyók mentén a termés itt is elpusztult.

Nehezen győzött a bécsi Hakoah Alba-Iulián

Alba-Iulia, július 21. A Hakoah csütörtökön Alba-Iulián játszott az ottani Unireával, melyet nagyon nehéz küzdelem után legyőzött 4:2 (2:2) arányban. A Hakoah ezúttal nagyon

gyengén játszott és meglátszanak a csapaton a túra fáradalmait. Góllövők: Reich (2) Ehrling és Donnenfeld, a helyi csapatát Radu és Petri lőtték. A második félidőben nagyon durva volt a játék.

Az utolsó üdvözlés

Gyászúnnepély Dowgalewsky szovjet követ ravatalánál, amely a holttest elhamvasztása előtt készült.

Nemzeti csapás

Hőhullám Amerikában

Árnyékban 110° Fahrenheit. -- Egyes városokban adagolják a vizet. -- Eddig 72 halálos áldozata van a hőségnek

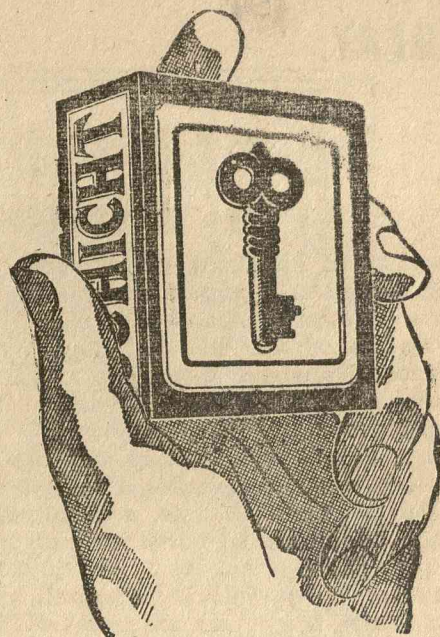
Newyork, július 21. Az Amerikában eluralkodó hőhullám nemzeti csapás jellegűt kezd felvenni. Majd nem mindenütt 110 Fahrenheit fokot mérnek árnyékban. A legtöbb helyen a polgármesterek megtiltották a vízpocsékolást és a vízművek adagolva adják ki a vizet. Az autók sok városban a hűtőhöz szükséges vizet sem tudják megkapni. Azokban a községekben, ahol már szeptember óta nem esett, vasúti tartálykocsikban szállítják a vizet. Vanak városok, ahol a lakosság otthagya a házaikat és a közeli erdőségek barackjaiban töltik az éjszakát. Eddig Amerikában a nagy hőhullámnak 72 halálos áldozata van.

London, július 21.

A nagy hőség Angliát is elárasztotta. London északi kerületének polgármestere

takarékossági szempontból megtiltotta a most felépült új uszoda megnyitását. Ez a hőség az előző 60 év rekordját is felülmúlja. Hat havi kiadós esőre lenne szükség, hogy eddigi esőhiányt pótolják

Töltőtoll
javításokat
minden márkához gyorsan és olcsón vállal
Pásztor Ede
papír és írószeráruháza

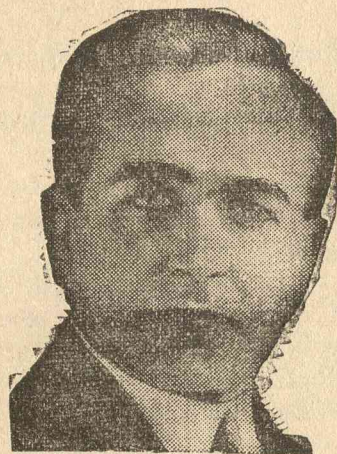

SCHICHT SOAP
A JÓ SZAPPAN
ILLATOS

Közepes szüretre van kilátás

Arad, július 21.

Helyzetjelentés az idei szőlőtermésről: csak közepes minőség és mennyiség várható. Pedig az időjárás kedvezett, de a téli fagy és a tavalyi gomba sokat ártott, a szőlősgazdák helyzete tehát nem a legrózsásabb. A régi királyságban különben is a 6-7 malldános bor maradt vissza tavalyról és az ottani termelők és kereskedők az egész mennyiséget most dobják piacra. Eladásra, ha szeszgyártásra használják, a kormány elsőrendű kedvezményeket adott és így a regáti bor megjelenése az erdélyi piacon jogosan ébreszt aggodalmat. Természetesen a bortermelők most sem mulasztották el az alkalmat, hogy illetékes gazdasági körök figyelmét felhívják a maguk bajára, ennek tudható be, hogy a kormány július 29-re nagyszabású szakkongresszust hívott egybe Valea Calugeniére. A nagygyűlésen megjelenik a borgazdasági szindikátus vezetősége, a tagozatok elnökeinek tulnyomó része, a Kereskedelmi és Iparkamarák szindikátusának elnöke, a bucaresti és cluji gazdasági egyetemek borászati szakértői. A kongresszus a szőlősgazdákat érintő valamennyi fontos problémával foglalkozni kíván, többek között megállapítják a szőlészeti zónákat, amelyeknek tiszteletben tartása minden szőlősgazda számára egyaránt kötelező. Meghatározza az egyes területekre érvényes bor márkáját és az érvényes szőlőfajokat, ezeket aztán törvényileg fogják védeni. Azonkívül megbeszélnek a bor belső és külső kereskedelmét.

Brazília új elnöke

Dr Getulio Vargas, Brazília köztársasági elnökévé választott 1 évi időtartamra.

3 oldal

Erdélyi Magyarság

Július 23.

A MANDARIN

8

— Láttad éjszakánként álmodban. Re-
zedben tartottad a vigyorgó arc szoborná-
sát, ami titokzatos módon az asztalodra ke-
rült. Az inasod azt állította, hogy a meny-
asszonyod, Mansfield kisasszony eljött hoz-
zád késő este, aztán elment a házból... ké-
sőbb pedig azzal vádolta, hogy megölte őt.
Ez magában véve képtelenség, ugyebár? Na,
semmi sem igaz az egészről. Faragott szob-
rok, akármit ábrázolnak is, nem potyognak
a felhők közül. És jól nevelt urleányok, a-
kiknek a vőlegénye két évi utazás után most
érkezik haza: nem futkosnak hajnali három-
kor az utcán, hogy kínai szolgálát döfjenek
le késsel. Majd később beszélünk még egyet
mást a kiffről, de máris jegyezd meg jól fi-
am, hogy a hasishoz semmi köze sincs en-
nek a szornak. A kiff valami titokzatos, cso-
dálatos szer, amelyet a hipnotizőrök már ré-
gen ismernek... Egyszerűen megáll az ember
esze, ha a hatását tanulmányozza. Egyelőre
két dolgot kell tisztáznunk. Meng Fu meg-
gyilkolásának körülményeit és azt: hogyan
örténhetett meg, hogy hirtelen elhagyott az
emlékezőtehetséged éppen akkor, amikor te
visszajöttél a Nemzetközi Liga megbízásából
szegett két esztendő tanulmányutadról...

— Főnök ur! Segítsen, beszéljen még...
beszéljen a kiffről, mintha mintha valami
vágyosság villant föl az agyamban — igen.

A fiatalember nemes vonású arcán min-
den izom megfeszült, amint minden erejét
összeszedve próbált urrá lenni az agyában
arátkodó zavaros homályon. Lyman csönde-
sen nézte. Farley egyszerre összegörnyedt
megint.

— Hiába csak egy pillanat volt. Már re-
ménykedni kezdem... vége!

Lyman és Farley jó ideig beszélgettek
még, Lyman megpróbálta rávezetni Farleyt
a dologra, megpróbálta fölidézni a fiatalem-
ber emlékeztében az elfelejtett dolgokat, a-
mit a szörnyű éjszaka rémségeiről mondott
azt a legapróbb részletekig pontosan tudta
elismételni, de máskor olyan tiszta és éles
beszélőképessége teljes csődöt mondott.

— Nem megy Főnök ur, nem bírok se-
gíteni rajta... Érzem, hogy az agyam hogy
gyötörődik és vergődik... hogyan küzd a söté-
tséggel... de valami rém, valami hatalmas-
san erős, sötéti hatalom fogva tartja. Ha
erőlködöm, hogy megszemélyesítem ezt az
akaratot, a haldokló Meng Fu vetitődik előm
amint Sylviáról beszél... és mögötte az a re-
tenetes, démoni vigyorgó arc.

Hirtelen elhallgatott és mereven, sá-
padtan állt föl. Az ajtó felé bámult... Ly-
man oly hirtelen fordult sarkon, mintha vil-
lám csapott volna le a háta mögött.

Farley az ajtó felé mutatott reszkető
kezével. A Főnök megnyugtató hangon, és
szendestően szólt:

— Csak hidegvér, kedves fiam... mi baj?

— Vigyorgó arc... — dadogta Farley.

— Itt van az ajtóban. Nem látja? Az ég
szerelmére, nézze próbálja látni...

Lyman megragadta Farley vállát s meg-
rázta. A fiatalember megpróbálta kiszabadí-
tani magát.

Most egyszerre megmozdult az ajtó és
lassan, nesztelenül kinyílt. A következő pil-
lanatban megtört a varázs... a vigyorgó arc
eltűnt. Piros ruhás, piros kalapos bájos fia-
tal leány állt meg a küszöbön egy pillanat-
ra, aztán a szobába lépett.

— Sylvia! — kiáltotta Farley fölszaba-
dulva.

(Folyt. köv.)

Erdélyi Magyarság

Július 23.

SPORT

Futballszünet aug. 1. és 26-ika közti

Bucuresti, július 21.

A futballszövetség — mint az elmúlt
években — úgy az idén is általános futball-
szünetet rendelt el. A rendelet szerint a
"futballvakáció" augusztus 1. és 29. között
lesz, azonban ez nem vonatkozik az eddig
már lekötött meccsre. Tehát a selejtezők,
valamint az Aradon lejátszandó Titanus
bronzember" vándordíj meccsei meg lesznek
tartva, ugyisint az esetleges lekötött

nemzetközi találkozók is.

A vakáció elrendelése nagyon helyes,
azonban kérdés, hogy azt betartják-e az
egyesületek, mert például az elmúlt évben
a szigorú rendelet dacára, vigan rugták a
bört a játékosok, aminek következménye
aztán az őszi szezon kezdetekor kiütözték a
csapatok teljesítményein. Jó lenne, ha az
egyesületek erre az időre szabadságot adná-
nak játékosaiknak.

Vontatottan mennek az átigazolások

Bucuresti, július 21.

A juniusi rekord lemondások után azt
hihtük, hogy — nem is a fél, de legalább a
1/4-e a játékosoknak egyesületet akar válto-
ztatni. Ma már túlléptük július közepét, de
ennek a szándéknak nem nagyon akadunk a
nyomára a szövetségi titkársághoz befutó
átigazolási kérelmek láttán. Jönnek ugyan
be átigazolási kérvények, de sokkal kisebb
mértékben, számszerűleg is és a játékos-
anyag minőségét tekintve is. Nevesebb já-
tékos eddig egy-két kivételtől eltekintve,
nem igen akadt. Ez abban rejlik, hogy a
jobb játékosok erősen meg vannak kötve
eddig egyesületüknél, második magyarázat
az, hogy aki szabad és igazolható, annak
nagyok az igényei és nehezen talál új gaz-
dát. Az eddigi Erdélyből beérkezett átigazo-
lási kérelmeket alant adjuk:

Cires Aurel, Steaua. Biștriceiből CFR
Bacăuhoz. Barle István Victoria (Carei) Ju-
ventus Bucuresti részére. Constantinescu
Aurel Electrica (Timisoara) Patria Timi-

soara részére. Szabó Ferenc Unirea (Timi-
soara Patria (Timisoara) részére. Gurea Ká-
roly Jiul (Petrozsény) Marina Constanta ré-
szére. Kupcsó János IGT Timisoara Marina
Constanta részére Kovács István IAR Bra-
sov ATE részére. Pešek Sándor Astra Si-
ghetul Marmatiei Astra Romana Constanta
részére. Honudrea Sándor Astra Brasov Ma-
rina Constanta észére. Costovici Marin Tier-
na Orsova Marina Constanta részére. Hege-
dus Sándor KAC Cluj Unirea Cluj részére.
Columban János Victoria Brasov Marina
Constanta részére. Ocu Mihály AVMS
Arad, Marina Constanta részére. Szabó Jó-
zsef KMSC Cluj Unirea Cluj részére. Mint
tehát fentiekből látható a legtöbb játékos-
igazolás katona futballisták igazolása, aki-
ket a tengerészethez soroztak be Városok
közötti csere nagyon kevés van és a váro-
sokban egyesületek közötti csere is nagyon
ritka. Ugyátszik, a hátralevő 13 nap fogja
a meglepetéseket és a hosszú pereskedése-
ket szolgálni.

A Nemzeti Bajnokság és a „Cercul
Artistic” tiszteletdíja

Bucuresti, július 21.

A futballszövetség ülésétermében a sok
győzelmi trofea, kupa és zászló között egy
új, eddig még nem látott dísz tárgy található
Műmárvány alapon és műmárvány háttér-
nek támaszkodva egy bronzszobor áll alatta
pedig réztáblán a felirat: Cupa Cercul Ar-
tistic, Trofeu al Campionatului National. —
Vagyis ezt a kupát amelyből soha senki
bort inni nem fog, mert tömör szobor, a
bucurestii Cercul Artistic ajánlotta fel tisz-
teletdíjjal az idei nemzeti bajnokság győz-
te számára. Egy kartonlap aztán feltünteti
a szobor készítőjének nevét is: készítette
Falt Vasilii.

Ami arra késztet bennünket, hogy foglal-
kozzunk az egész ügygel, az Falt szorász-
művésség elgondolása a nemzeti bajnokság
várható győzteséről. Nem tudjuk ugyanis,
hogy mennyire jártas Falt szobrász a fut-
ballban és mennyire ért a jósláshoz, de egy
biztos hogy a művész elgondolása összeesett
a sportbeli jóslással.

A szobor amely allegorikus megoldása
a győzelemnek és a sportnak, a következő-
képpen néz ki: Egy izmos férfialak jobb le-
zében magasra emel egy ógó fáklyát, bal
keze pedig egy kisméretű női alak fején
nyugszik. A férfi két lábával kigyón áll, a
háttérben futball labda, tenniszütő látható,
valamint a felirat: Mens sana in corpore sa-
no. Az elgondolás tehát az, hogy az erő és a
szépség a sportból fakad. A szépség megmin-
tázására pedig Falt szobrász a női alak-
ként a milói Venus ismert karnéiküli alak-
ját mintázta meg.

Es itt kezd érdekesé válni az ügy. Mi-
kor a Cercul Artistic felajánlotta a tiszte-
letdíjat, a nemzeti bajnokság még javában
folyt és nem lehetett tudni, ki lesz az első
egyik csoportban sem. Mire pedig a szobor

elkészült, a Venus (a bucurestii futballcsa-
pat) az A csoport finalistája lett.

A szövetséghez feljaro sportvezetők és
drukkerek pedig buggón találgatják. Mit
akar jelenteni ez az allegoria a valóságban.
Mert bizonyos szándékosságot látnak a szép-
ségnek Venus alakjában történő beállításá-
ban. Vannak, akik azt mondják hogy az iz-
mos férfi legyőzi a Venust, tehát ha a Ri-
pensia kapja a tiszteletdíjat, azzal magya-
rázhatják a szobor elgondolását, hogy bal-
kezevel lenyomja a Venus fejét, jobbával
magasra emeli a győzelmi fáklyát.

A bucurestii laklajpatrióták pedig azt
mondják, hogy ez a Venus győzelmét szim-
bolizálja vagyis azt jelenti, hogy a Venus
fején nyugszik a sportóriás keze, illetve a
Venus támogatja őt a győzelemben. Közben
vasárnap Timisoarán a Venus csakugyan
megnyerte az első fordulót és most mind-
két tábor izgatottan lesi, mi lesz most va-
sárnap, mennyiben válik be Falt mester
tippje és mi lesz a titokzatos tiszteletdíj-ke-
resztjeztvény megoldása.

Az oradeai bíró-bizottság hivatalos
közleménye: Felkérünk minden futballbíró,
hogy ma 21-én szombat este 7 órakor rend-
kívüli közgyűlésen megjelenni sziveskedjék.

Veszek

Ócska ólmot

Cím a kiadóban

János
bácsi

nem megy nyaralni az idén?

— El akartam én is menni instálloz a Fekete tenger partyára, de osztán meggon-
dultam magam, hogy még engem is cserkisz
nek fognak nézni, mivelhogy — ahogy óva-
som — most ott csemboroznak a cserkészek
osztán tekintve, hogy ojan fiatalos külsőm
van még megtették volna táboriüz őrizőnek
aho meg tulságosan melegem van, így hát
csak az itteni strandyho fogok járni tovább
is, mer szeretem látni, hogy mien jól megy
mindennap emelkedik a bevétel és a személy-
zet. Most mán minden belépőjegy mellé há-
rom portást is szervíroznak, osztán ha to-
vábbra is ijen jól fog menni és még több
vetkező sifonyt fognak építeni, akkor ma-
gam is kérek egy állást a strandon.

— Erköcsrendőrnek akar menni talán?

— Nem kell oda instálloz erköcsrend-
őr. Benéztem én oda valamék nap. Nincs
ott egy szemernyi erköcsrelenség se. Már
mi is legyven erköcsstelen.

— Hát a fürdőtrikó?

— De amikor a nők nem is viselnek tri-
kót, hanem csak ojan pizsamát. Alul ekkis
nádrág, közbül semmi, felül meg egy szallag,
hogy ippeg mégis legyen valami. Nem ér az
egész semmit, ha nem láccik ki semmi, ha
eccer minden kinn van. Osztán tessék mán
megmondani nekem, mien erköcsstelenséget
lehet elkövetni egy sifonba? Na ugye? Na-
gyobb az erköcsstelenség a gátnál, mer oda
most mán a madár se jár, amijóta a város
konkerál velük. Csuda egy kedves intermár
bizoccságunk van nekünk. Most példájul min-
den pinceablakra is adót vetettek ki, mer
nem akarták, hogy az emberek pincelakás-
ban lakjanak hanem azt akarják, hogy min-
den ember felköttözzön. Lekkőzelebb gondo-
lom, a sirgödrökre fognak adót kivetni és
eccerüen be fogják tiltani egy új szabályren-
delettel hogy az emberek meghaljanak, mer
aki meghal az nem fizethet takaszt.

— Ne bántsa a városi tanácsot. Mit
szól maga például ahoz, hogy Chisineubn
elrendelték, hogy minden ember vágja le a
szakállát.

— Remélhetőleg, ez a zsidókra nem vo-
natkoznak, mer ha a zsidók se viselhetnek
szakállt oszt nem fog lehenni megkülönböztet-
ni őket a többi emberektől, akkor Kuza be-
adhattya lemondását, mán pejig ez nagyon
káros dolog volna mindenképen, mer akkor
Kuza kivándorolna Németországba oszt Hi-
lert vigasztalná a Rómi kapitány halála mi-
atti fájdalmában.

— Mit szól a belpolitikai eseményekhez.
Módosítják az alkotmányt.

— Nekem is van egy alkotmányom, a
kocsim, bizony mán ez is alapos módosítás-
ra szorulni, különösen a kormányt kéne át-
szervezni dehát a feleségem nagyon demok-
rata, nem engedi, asszonya nincs hozzá piz.

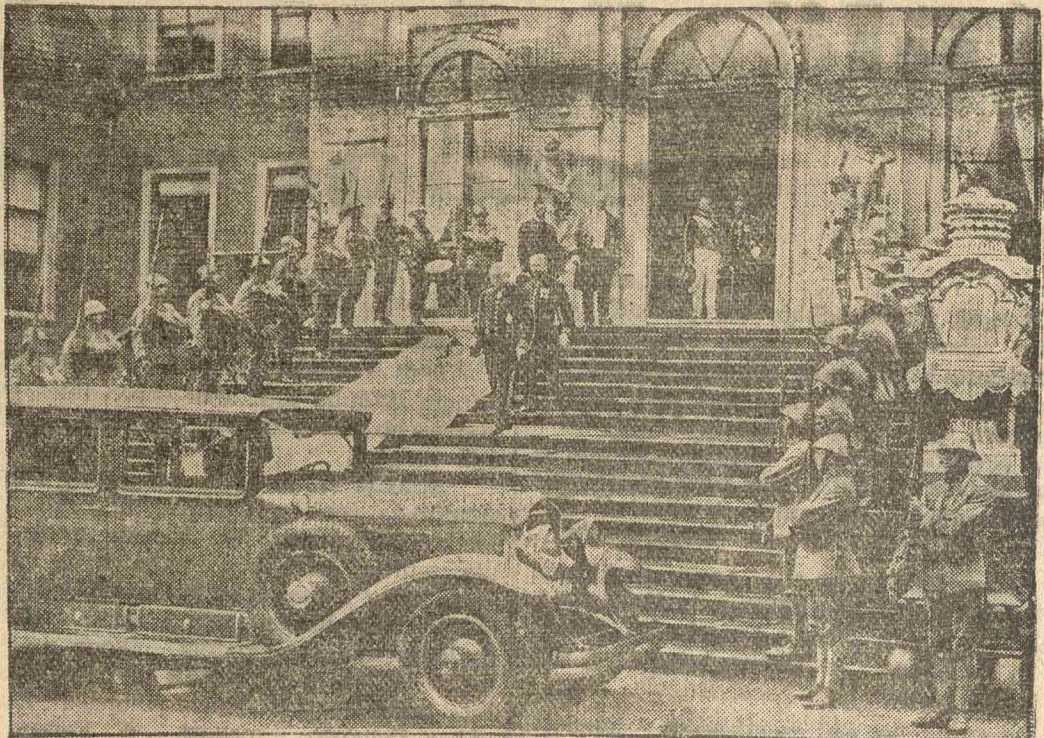
Filmpalace—Filmterrasse

Vasárnap, hétlő

Korbács és szerelem

Főszerepben: CHARLES LAUGHTON
a „VIII. Henrik” csodás alakítója.

Bucurestibe ügyes lapárosok felvételnek
jó keresettel. Jelentkezni Bucurestiben, Bal-
can Press, Str. Cobalcescu 29, vagy a ki-
vívatalban.

Részvétlátogatás a holland királynőnél

Hollandia törvényhozásának vezetői el-
hagyják a királyi palotát. ahol részvét lá-
togatást tettek Vilma királynő előtt, férjé-
nek halála alkalmából

Varsó árvízveszedelemben

Tizenöt utászkatona és egy utásztiszt meghalt. -- Egy
községből ötven ember elpusztult

Varsó, július 21.
A Visztula áradása kezd komolyabb
méreteket ölteni. A középső szakaszán teg-
nap átlépte a töltést és 30 községet mintegy
13 ezer főnyi lakossal elárasztott. Eddig ösz-
szesen 20 ezer hektár területet borít el a

víz. Csupán egy községből 50 ember halt
meg. Egy hidász tiszt és 15 embere mentés
közben életét vesztette. Varsó periferiáján
szükségátakat emelnek, mert a Visztula
ma este éri el tetőpintjét.

Ma kezdődik az új tombola

Varrógépet adunk főnyereménynek

Lapunk mai számával új ajándéktombo-
lát indítunk meg. Ezuttal ismét 100 olva-
sónk fog nyereményhez jutni. Hasznos és
célszerű ajándéknyereményeket adunk, me-
lyek között a főnyeremény közkívánságra

egy varrógép lesz.

Kérjük olvasóinkat, hogy mátfól fogva
20 lapfejet gyűjtsenek össze 1—20. sorszám
mal és így résztvesznek a tombolában.

Tegnap lejárt tombolánk lapfejei
szerdától fogva adhatók be a kiadóhiva-
talban.

Ugyanakkor kapható lesz már legújabb
regényünk is:

„A legnagyobb győzelem”.

A tombolajegy és a regény együttes költsé-
ge fejében 4 lej fizetendő.

A halott Stavisky ismét kormányt buktat?

A baloldali lapok Tardieu lemondását követelik

Páris, július 21.
A tegnapi megtartott francia miniszter-
tanács nem tudott végleges határozatot hoz-
ni a Tardieu ügyben. A minisztertanácsban, a
mely másfélórát tartott, előbb Tardieu, az-
után Herriot beszéltek és írtatták ki állás-
pontjukat. A minisztertanácsban az a véle-
mény alakult ki, hogy Cheron igazságügy-
miniszter, aki a szabadságon levő Doumer-
gue miniszterelnök helyettese, felkérték,
hogy azonnal utazzék Doumergue tartó-
zkodási helyére és ismertesse vele az elhang-
zottakat. Valószínű, hogy újabb miniszter-
tanács lesz Doumergue elnökletével és majd
csak ez dönt véglegesen.

A minisztertanács tagjai nem adtak nyi-
latkozatot a sajtónak, de a jelekből ítélve a
Tardieu Chautemps affér nem ad aggodá-

lomra okot. Ezzel ellentétben beavatottak
azt mondják, hogy a minisztertanács igen
izgalmas volt. A baloldali lapok követelik
Tardieu lemondását.

Szegfű
cég vezetője

Mocsáry

Oradea, Irógép Vállalat
Bulev. Regele Ferdinand 11. Telefon 693.

Új és használt irógépek,
Portable irógépek.

Irógép kölcsönzés

5 oldal

Erdélyi Magyarság

Július 23.

Különös kaland egy olaszországi vonaton

Milánó, július 21.

A csak hálókocsikból összeállított nemzetközi "direttissimo" zugva száguldott az éjszakában. Kivilágított ablakait zuhogó eső csapkodta. Éjjel fél 11-re járt csak az idő. Egyszerre csak éles füttyszó süvített fel a vonat elejéről. A fékek megcsikordultak. A vonat hirtelen megállt. Már félig levetkőzött utasok kezdtek lengrálni a vonatról. Rémiült arcok, ijedt kiáltás. Összeütközés?

Nem. Hanem — tűz. Amire senki sem mert volna gondolni e felhőszakadásban: kigyulladt a vonat. Nem a tengely áttüzesedése folytán. Nem. A csomagkocsi és a mögötte levő elsőosztályú kocsi lángolt.

És amint az eső csendesedni kezdett, egyre hatalmasabb lánggal égtek.

— Beszállni, beszállni. Semmi baj. Az égő kocsikat lekapcsoltuk — igyekezett ismét lelket önteni az utasokba a vasuti személyzet. De az utasok ahelyett hogy visszatértek volna fülkéikbe, az égő kocsik felé siettek, látni hogy mi történt. Az ijedelem helyét a kíváncsiság foglalta el.

Az égő elsőosztályú kocsi lángjait hamarosan eloltották, de a csomagkocsi még égett tovább nagy lánggal, mintha csak petróleum tartály lett volna. Semmi kétség: bűnös kezek munkája a tűz. Itt gyújtogatás történt.

A vonatkísérő személyzet éppen ezért, rögtön nyomozást is indított. És ekkor a figyelem egy külföldi párra irányult — férfi és nő — akik feltűnő zavartan viselkedtek. Faggatni kezdték őket, igazoló okmányokat kértek tőlük és kiderült, hogy a férfi hamis nevet mondott be. De a kíséretében levő nő sem vallotta be mindjárt igazi nevét. Ohó, itt valami nincs rendben. A gyanu annál is jogosabbnak tetszett, mert kiderült, hogy éppen abban a kocsiban utaztak, amely a csomagkocsi mögött volt és amely szintén kigyulladt. Sőt, azt is megállapította a vonatkísérő személyzet, hogy a tűz éppen az ő kocsijukból indult ki. Bizonyos, hogy vakmerő kalandorok. Megtudták, hogy a csomagkocsiban nagy értékeket — bundákat, és ékszereket — tartalmazó bőröndök vannak, amelyeket több millió lírára biztosítottak is: azért gyújtották fel a két kocsit, hogy a zürzavarban kifosszák a bőröndöket. De hát hol van a zsákmányuk? Furcsa hogy a vonaton semmit se találtak a lopott holmiból. De lehet, hogy utközben már előbb kidobták az ablakon.

W. Ferenc és K. Hilda — a gyanús pár — amikor látta, hogy mindkettőjüket le akarják tartóztatni, kijelentette, hogy ők a vonaton ismerkedtek meg, azelőtt nem is láttak egymást sohasem.

De nem nagyon tiltakoztak a letartóztatás ellen, csak akkor mikor a milánói rendőrség elé kerültek. Itt azonban már körömszakadtáig hangoztatták ártatlanságukat. Hogy hát akkor ki a bűnös? Ők nem tudják. De ők ártatlanok és biznak abban, hogy a rendőrség meg is fogja állapítani ártatlanságukat, illetve megtárlja az igazi bűnöst. Hogy miért titkolóztak eddig? Miért nem vallották be igazi nevüket? Megmondták ezt is. A nő X német városból jött Itáliába.

néhány nappal azután hogy férjét, családját elmeógyógyintézetbe zárta:

nem akarta, hogy otthon azt hihessék, ő azért csukatta be férjét idegstanatóriumba, hogy annál nyugodtabban élvezhesse szabadságát Olaszországban. A férfi pedig — W.

Ferenc, aki szintén X városból való — azért titkolózott, mert

félt, hogy felesége megtudhatja, hogy nem Varsóba utazott üzleti ügyben, hanem Itáliába jött, ahol éppen felesége legkedvesebb barátnőjével találták együtt az égő vonaton.

Mialatt W. ur és K. urasszony a milánói rendőrség vendégei voltak, megérkezett a lombard fővárosba W. Ferenc unokafivére, aki, miután értesült a történetekről, vállalkozott, hogy megnyugtassa mindkettőjük családját, mert hiszen úgy a férfi, mint a nő családja nyugtalankodott, hogy már hosszabb idő óta nem kaptak hírt felőlük. Megírta haza, hogy K. Hilda pompásan érzi magát a Comó-tó mellett, W. Ferenc pedig még mindig Lengyelországban jár. Gondoskodott persze, hogy mindkét helyről képes levelezőlapok is adassanak fel a két család megnyugtására. Egyelőre még nem sikerült kiszábitania egyiküket sem, de pár nap múlva hazautazott és már olyan okmányokkal tért vissza Milánóba, amelyből kiderült minden kétséget kizáróan, hogy úgy K. Hilda, mint W. Ferenc előkelő és minden gyanun felülálló emberek és amely okmányok révén azonnal, bár egyelőre csak feltételeken szabadlábra is helyezték őket.

Ami pedig a vasuti gyújtogatást illeti, ezt is kinyomozták ők maguk, persze a milánói rendőrség segítségével, mely attól kezdve nem a gyanúsítottakat, hanem segítőtársukat látta bennük. Miután a gyújtogatás célja nem az volt, hogy éppen a zürzavarban kifosszák a csomagkocsit, — más okának kellett lennie. Talán éppen az, hogy a biztosított bőröndök elégjenek? És hogy így a biztosított összeget felvehesse az a szmírnai kereskedő, aki több mint egy millió lírára biztosította a bőröndjeit.

A vizsgálat ezen a nyomon haladva, meglepő eredménnyel járt. Megtalálták az egyik bőröndöt a vasuti töltés aljában, éppen ott, ahol a viharos éjszakán a kigyulladt vonat megállt. Felnyitották a sok lakkal lezárt bőröndöt és

értéktelen ringy-rongyot találtak csak benne, bár olyan nagy összegre volt biztosítva. Tehát a gyújtogató mégis csak a szmírnai utas volt.

A rendőrség azóta a titokzatos szmírnait keresi, akinek bűnössége mellett szól, hogy a biztosítási összeg felvételére mindmáig nem merészelt jelentkezni. Ugy látszik, már nem is fog.

Szerelmi bánatában öngyilkos lett egy fiatal egyetemista leány

Craiova, július 21.

Maria Salamon fiatal egyetemista, gazdag és előkelő szülők gyermeke már hosszabb idő óta alandoan harcban állt a szüleivel, mert azok nem akarták engedni, hogy a fiatal leány szegénysorsu udvarlójával foglalkozzék. A házi perpatvarok annyira elmeresedtek hogy Salamon Mária elhatározta hogy megvált az élettől. Ebből a célból a cseléd segítségével marószódát oldott fel egy pohárban, majd bement a szülei szobájába, ahol pohárral a kezében a következőket mondta:

zöket mondta:

— Ha nem akarjátok megengedni, hogy vele járjak, akkor nem akarok élni sem. Ezeket mondva, mielőtt megakadályozhatták volna, fenéig ürítette a marószódás poharat.

A fiatal egyetemi hallgatónőt igen súlyos állapotban szállították a kórházba. — Ágya mellett állandóan a szegénysorsu udvarló tartózkodik. A szülők most már mindenbe beleegyezének.

Cigányok bosszuja az elmaradt áldomásért

Iasi, július 21.

Különös bosszúállásról érkezett jelentés a iasii ügyészségre. Neculai Gheorghe iasii gazdálkodónak megveszett a kutyája. Elment a cigányokhoz és 1000 leit ígért nekik, ha elteszik láb alól a veszett kutyát. A cigányok vállalták is a nehéz ügyet és sikerült megölni a veszett kutyát, mielőtt az valakiben kárt tehetett volna.

A gazda becsülettel állta a szavát és odaadta az 1000 leit a cigányoknak.

Néhány nap elteltével Ghiorgiu találkozott a cigányok egy küldöttjével, aki arra kérte a jómodu gazdát, hogy igen fontos ügyben keresse fel a cigánytábor. A gazda elment a cigányokhoz akik arra kérték, hogy földje meg az 1000 leit egy kis áldomással, mert igen nehéz cselekedetet vittek véghez. A gazda hallani sem akart erről, mire a cigányok közrefogták a gazdát és mielőtt védekezhették volna, megragadták és egy ló farkára kötözve, utnak bocsátották.

A megvadult ló több mint 2 kilométeren keresztül árkon, bokron hurcolta utasát, akit súlyos sérülésekkel szállítottak be a

iasii kórházba. A vakmerő cigányok ellen megindult az eljárás.

M E G J E L E N T !

János bácsi utazásai a bérkocsival II. kiadás

Leszállított ára 12 lei. — Kapható a kiadóhivatalban és a bizományosoknál.

Munkánélküliek biztos szép keresethez juthatnak a Friss Ujság és Erdélyi Magyar-ság árusításával. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Meggyilkolt szeretője holttestéből kolbászt és szafaládét csináltatott

Kaposvár július 21.
Pár évvel ezelőtt történt, borzalmas kegyetlenséggel végrehajtott gyilkosságot leplezett le a napokban a somogyi rendőrség. Letartóztatták Fách József somogyi hársági korcsmárost és mészárosát, akiről kiderült, hogy négy évvel ezelőtt meggyilkolta a szeretőjét, annak holttestét feltrancsrozta, husából kolbászt és szafaládét csinált és azt elárusította.

A borzalmas bűntény részletei a következők: Fách József, aki nős ember volt, 1928-ban udvarolni kezdett egy Horváth Katalin nevű 28 éves leánynak. Az udvarlásnak nemsokára szemmel látható következményei lettek és 1929 karácsonyában a leány egy gyermeknek adott életet.

A következő tavaszon mikor a gyermek mindössze 4 hónapos volt Horváth Katalin, aki tovább folytatta a viszonyt a mészárossal, felkereste szeretőjét és panaszkodott neki, hogy nagy teher a gyermek. Fách azonban csak biztatta a leányt, hogy gondoskodni fog a gyermekről, de a nőt ez nem nyugtatta meg, hanem karjaiba vette a gyermeket, átvitte a szomszédos Antalszállásra és ott éjnek idején Berger László föld-birtokos disznói közé dobta. A disznók a gyermeket percek alatt felfalták.

Horváth Katalin ezután hazament és másnap elmondta szerelmesének, hogy gyermeküket a disznók közé dobta. A vallomás anynyira elkésztette Fáchot, hogy a leányt lakására csalta, ott meggyilkolta, testét feltrancsrozta és szappant főzött belőle.

Mindez most, négy év után derült ki, mikor a mészáros a sok szöbész után letartóztatták és az töredelmes vallomást tett.

A nyomozó közegek azonban ezzel a vallomással még nem elégedtek meg és tovább folytatták a nyomozást, melynek során szenzációs és még az eddigieknél is megdöbbentőbb felfedezésekre bukkantak.

Megállapították ugyanis, hogy 4 évvel

ezelőtt Fách szinte naponként kereste fel a szomszédos községeket és azokban rendkívül olcsón árult kolbászt és szafaládét. A csendőrség szerint tehát kétségtelennek látszik, hogy Fách nem szappant főzött a meggyilkolt nő testéből, hanem

a feldarabolt és felaprózott holttestet kolbásznak és szafaládénak dolgozta fel és a szomszéd községekben elárusította. Sőt erősen gyanítja a csendőrség azt is hogy

a kisgyermeket sem a disznók ették meg, hanem Fách, aki minden bizonnyal meg akart szabadulni szeretőjétől és törvénytelen gyermekétől is, a gyermeket is feltrancsrozta és annak testét is kimérte.

Ezt a feltevést a mészáros egyelőre tagadja, de a csendőrség máris több olyan adat és vallomás birtokába jutott, melyek a mészáros borzalmas tettét valószínűvé teszik.

Szeplőt, májfoltot

két hét alatt elmulaszt — észrevétlenül hámlaszt

a FLOREAL 2-es számú krém Egv. tégely ára 40 lei

Vezérképviselő: DROGUERIA „CENTRALA” Oradea Telefon 6-56.

A nemzet idegeit roncsoló zaj

Adóval sujtják Angliában azt, aki nagy lármát csinál

London, július 21.
Oxfordban megalakult a zajellenes liga, melynek vezetősége most levélben fordult Hore Bellisha közlekedési miniszterhez, a kormány közbelépését kérve „a nemzet idegeit roncsoló zaj ellen”. A közlekedési miniszter levélben válaszolt a ligának és ebben az érdekes írásban többek közt ez mondotta:

„Lehet, hogy az adózás sok eredményt ér el ott ahol minden keres hiábavalónak bizonyult és sikerül ezzel megmentenünk az emberek idegeit a modern élet zajától

pusztításától. Az új nehéz teherautók kötelesek ballongumit használni. Az adózási tetteket úgy állapítjuk meg, hogy a tömögumival járó közlekedési eszközöket többször sujtjuk. Eltávolítjuk, illetőleg súlyos adóval sujtjuk mindazokat a közlekedési eszközöket, amelyek feleslegesen sok zajt akasztanak. Tilos lesz ugyancsak súlyos büntetés terhe alatt megszólaltatni álló járművek dudáját. Az új törvény eltávolítja majd a villamos kürt használatát, az ugynevezett csend zónában, de ezeken kívül is a napnak bizonyos óráiban”.

A hopponmaradt lányok ellopták és elásták riválisuk fehérneműit

Satunare, július 21.
Egész szokatlan és a maga nemében páratlan betöréses lopásról érkezett jelentés a cseh határ mentén fekvő Batarei községből, ahol a pletyka három fiatal leányt a bűn útjára terelt.

Takács Margit, Rácz Márta és Rácz Mária fiatal batarei leányok jóbarátnők voltak. A három leányt mindig együtt lehetett látni, sőt ugyanaz a legény udvarolt Takács Margitnak, aki a Rácz lányoknak tette a szepet. Egyidő óta azonban a közös ideál elpártolt a három falusi gráciától és Szabó Klárának kezdett udvarolni.

A faluban megindult a pletyka. Azt beszélték, hogy a legény azért pártolt át Szabó Klárához, mert a faluban neki vannak a legszebb ruhái és kézimunkái.

A szöbész a cserbenhagyott barátnők füleihez is eljutott. A három leány különös bosszúra határozta el magát.

Egy alkalommal, amikor Szabó Klári szüleiével együtt a mezőn dolgozott,

behatoltak az elhagyott lakásba. Feltörték a szekrényt, magukhoz vették Szabó Klári ruháit és kézimunkáit.

A tizezer lei értéket kitevő ruhákkal és kézimunkákkal Takács Margiték udvarába mentek és ott a szemétdombon elásták azokat. Így akarták megbosszulni magukat a

hűtlen legényen.

A csendőrség rövidesen kinyomozta az ügyet és Szabó Klári ruháit meg is találták a szemétdombba elásva.

Takács Morgitot és a két Rácz leányt ma reggel behozták az ügyészre, ahol kihallgatásuk alkalmával mindent beismertek.

A három leányt letartóztatták és betöréses lopás miatt eljárás indult ellenük.

Kérje mindenütt a

GOLF borotva-pengét!

az acélipar legtekélyesebb alkotása! és öröme lesz a borotválkozásban. Vezérképviselő: Friedman Armin, Oradea. Promenad Eminescu 16.

— Végre megérkezett hozzánk is a várva várt kánikula a többhetes esőzés után. Az új strandon ezrével hemzsegek az emberek és mindnyájan arról beszélnek hogy alaposan ki kell használni ezt az időt és igyekezni kell minél előbb a Hava és Grünfeld posztóáruházban vásárlást eszközölni mert ott most költözködés miatt a teljes áruaktárt hihetetlen olcsón elárusítják. A cég pontos címe: Strada Avram Iancu 8. sz.

Üveggel ír Ön

oly könnyen, mint írónnal, de mégis tintával. Több mint félmillió előrehaladott ember élvezi a

HARO töltőtoll előnyeit, a cserélhető üveg tollheggyel.

Az üvegtollhegy lehetővé tesz 3—4-szeres erős másolást (átírást) az eredeti pedig tintával van írva. Íróasztalánál használja a kiváló HARO töltőtollat,

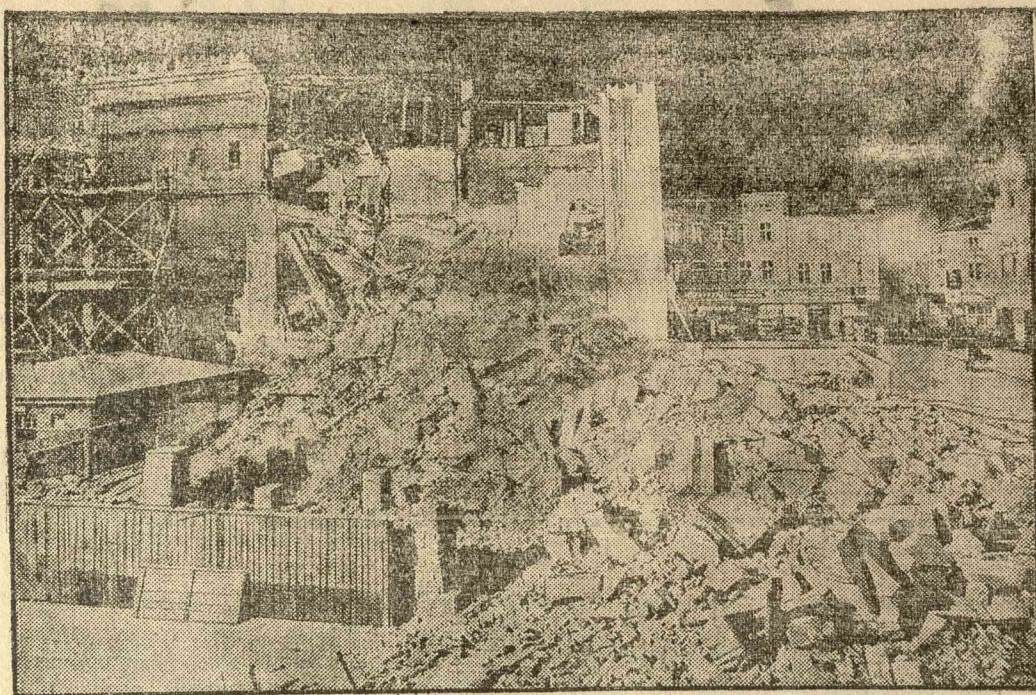

Kapható a legnagyobb választékban

Pásztor Ede cégnél

Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

1—1 töltőtoll ára 180—300 leiig. Vidékieknek a pénz előzetes beküldése mellett portómentesen küldjük.

Az oppelni városháza beomlása

Vasárnap este Oppeln város székháza romjait mutatja. hirtelen beomlott. Képünk a bedőlt torony

150 ezer csehkoronát sikkasztott egy cseh vasúti főfelügyelő

Pilsen, július 21. Nagyszabású sikkasztásnak jöttek nyoma. államvasuti főfelügyelő 150 ezer csehkoronát sikkasztott. mára Csehszlovákiában. Fluška csehszlovák

Zsolna szenzációja

Koldulni ment -- pedig milliói voltak eldugva

Zsolna, július 21. Magas faluban tegnap meghalt Helenk Mária nevű 66 éves asszony. Halála előtt: a gyónató papjának elmonctá, hogy férje tíz évvel ezelőtt kivándorolt Amerikába ott nagy vagyont szerzett és néhány évvel ezelőtt, mikor meghalt, a vagyont ráhagyta. Ezt az örökséget meg is kapta és még most

is megvan részben csehkoronában részben dollárokbán. Az összeg meghaladja az egy-millió csehkoronát. A pénzt attól való félelmében hogy ellopják, cukros dobozba zárva az istállóban rejtette el. A pénzt a megjelölt helyen meg is találják. Érdekes, hogy az asszony évek óta koldult és sokszor éhezett is, de pénzéhez nem nyúlt.

Egyiptomban nem türik a demokráciát

Megfosztottak rangjától egy munkásvezér-herceget

Kairó, július 21. Az egyiptomi rendőrség közel két héttel ezelőtt letartóztatta Abbas Halmi herceget, ki ősi fejedelmi származása ellenére az egyiptomi munkásmozgalom vezére. A herceg ellen semmiféle konkrét vádat nem emeltek ennek ellenére a rendőrség most közölte vele hogy további két hétre fogva tartja, mire a hercegi munkásvezér ehégsztrájkba lépett. A herceg fogvatartása rendkívüli izgalmat

váltott ki a munkások körében a Felső-Egyiptom nyolcezer cukorgyári munkása lépett sztrájkba, hogy a herceg szabadonbocsátását kikényszerítse. A rendőrség tegnap a munkásnegyedeket körülzárt és nem bocsátja át a munkásokhoz semmiféle élelmiszerszállítmányt hogy kiéheztetéssel kényszerítse őket a munka felvételére. A herceget egyébként a khedive megfosztotta hercegi rangjától.

Ötvenezer lej lesz az új buza

Bucuresti, július 21. Tegnap délután a kereskedelmi és ipariügyi miniszteriumban fontos szaktanácskozás volt, melyen résztvettek Sasu földművelésiügyi és Teodorescu kereskedelemügyi miniszterek, továbbá Dimitrescu a jegybank kormányzója, a szakminiszteriumok reprezentánsai és a gabonaértékesítő kormánybiztosság elnöke.

Az értekezleten megbeszéltek a gabona belföldi értékesítésének módjait. A felszólalók rámutattak arra, hogy az idei szezon elején vagononként 41 ezer lej volt a buza piaci ára de a gabonakormánybiztosság intervenciós vásárlásai következtében a 75 kilógramos buza ára (5 százalékos idegenanyaggal) 45 ezer lejre ment fel. Azóta hivatalosan megállapították hogy az idén a

buza jobb lesz, mint hektoliterenkénti 75 kilogram, tehát már most vagononként 48 ezer lejben kell megállapítani az árat. Tudos mások vették, hogy a kormány elhatározása szerint az idei termésű buza ára rövid idő múlva 50 ezer lej lesz, mert a buzakormánybiztosság az összes felkínált mennyiségeket megvásárolja és ezáltal vagononként ötven ezer lej színvonalon fogja tartani a buza árát. Erre a célra a pénzügyminiszterium 100 millió lej előleget ad a kormánybiztosságnak, ha a százmillió lej nem volna elég e célra, úgy a Nemzeti Bank újabb előlegeket ad a kormánybiztosságnak. Ha azonban a hivatalos körök megállapítása szerint az intervenciós vásárlások következtében buza ára vagononként felülmúlna az 50 ezer lejt úgy a kormánybiztosság 50 ezer lejen aluli árban fogja piacra hozni a búzát és feltétlenül megtartja az 50 ezres árnívót. Remélik, hogy a fenti ár mellett a termelők megtalálják számításukat.

BÖK.

— Szeretném a maga külsejét és Rockefeller vagyonát a magaménak tudni.

— Maga kis hizelgő.

— Igen. Ha olyan gazdag lennék, mint Rockefeller nem törődne velem hogy olyan pocsék vagyok, mint maga.

KÖZÖS GOND.

— Édesem — mondja a fiatalasszony — idegennek látszol. Oszd meg velem a gondodat, éppen úgy illet az engem, mint téged.

— Hát képzeld, levelet kaptunk Berlinből egy fiatal leánytól, aki házassági ígéret megszegéséért be akar perelni bennünket.

APROHIRDETÉSEK

Négy polgárit végzett románul, magyarul tudó leány megfelelő állást keres esetleg társnak menne 25—30 ezer lej kaucióval. Címet a kiadóba kér. 1698

Lakbérleti szerződés blanketták kaphatól Pásztor Ede papíráruházában, Oradea, Piata Mihai Viteazul 4.

Perfekt román-magyar gépirónó önálló munkaerő hosszú ügyvédi irodai gyakorlattal délutánra állást keres. Ajánlatokat a kiadóba kér. 1689

Jó házból való kifutófiu kerestetik Goldstein írógépes. Str. Cogalniceanu 25

Ujságárusításra fiúk és munkanélkülieket felvesszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalba, Piata Viteazul Mihai (v. Nagypiac-tér) 4.

Jömegjelenésű intelligens egyéneket privátházak látogatására fix fizetéssel és perccel felvesszünk. Cím a kiadóhivatalban.

JEGY-GYÜRÜK

legnagyobb választékban, legolcsóbban csakis

Kerítés-nél Strada Nicolae Iorga 9. Zöldfa passageal szemben Aranyat legmagasabb árban vesznek.

Ügyes asszony román büfféhez kiszolgáláshoz, aki főzéshez is ért kerestetik. Fizetés fix és százalék. Str. Ep Radu (v. Sztarovecky ucca) 11 szám. 1696

Ügynököt előfizetők gyűjtésére fixfizetéssel és magas jutalékkal felvesz a "Fris-Ujság" kiadóhivatala.

Sf. Gheorghe (Sepsiszentgyörgy) környékére megbízható lapterjesztőt keresünk. Jelentkezni Kurki bizományosnál Sf. Gheorghe (Sepsiszentgyörgy) Str. Dorobantilor 2

Fényképész segédet keresek, aki a fényképészet minden ágában és a nagyítás terén önállóan dolgozik. Arcképet, fizetési igény megjelölését, bizonyítvány másolatot kerek. Kántor műterem, Tg.-Mures. 1652

Terméskő olcsón eladó, László malom udvarán Str. Vlaicu (v. Várház ucca) 8 sz.

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA